

Ластівка (легенда)

Автор Невідомий

1.

Одним з найшановнішим в Україні птахів є ластівка. Це Божа пташка, створена вона Богом із землі.

Благословив її Господь за те, що, коли розпинали Христа, ластівки крали цвяхи. Якщо ластівка в'є під чиєюсь стріхою гніздо, то це передвіщає щастя цій родині. Розоряти гніздо ластівки або брати їхні яєчка – гріх: все обличчя у винних всіється ластовинням, подібно до цятки на ластів'ячих яєчках.

2. Давно-давно жило молоде подружжя. Так кохалися, що не могли й години побути одне без одного. Тільки ж молодому мисливцеві треба було ходити на полювання — тим в ті часи жили люди. Але в Перунові ліси жінкам заходити не дозволялося. Яка ступить туди, то похмурий одинак — богодар блискавки і грому Перун перетворює її на пташку.

Не хотів мисливець втратити молоду дружиноньку, благав її не йти з ним на полювання. І вона слухала його, хоч переживала: ліси ж бо кишіли звіром. Проте одного разу не втрималася. Пішла таки за чоловіком. Бачить: мисливець став один на один з вепром. Налякана жінка вискочила з-за дерева рятувати чоловіка. А мисливець на той час звів свій спис в горло звіра. Кров бризнула на груди жінці, яка обійняла чоловіка і поцілувала. Лишила сліди і на його грудях. Загриміло, заблискало в лісі, стемніло. Перун обох перетворив у птахів, у яких ми бачимо досі на грудях плямки. Назвали їх люди ластівками. Відтоді в'ють ластівки гнізда лише біля людських осель. Ніби хочуть сказати:

— Ми теж людьми колись були. Ми родичі ваші, а породилися з великого кохання...

3. Жили на Росі, в самісінькому гирлі її двоє молодят – Мил і Лепа. Гарні були такі, що на їхнє весілля всі Боги злетілися з Вирію.

Нерозлийводою їх називали, бо скрізь вони ходили разом, Мил і Лепа. Навіть на полювання. Меткі в стрільбі з лука обоє. Прудконогі – лише Стрибог міг їх наздогнати під час бігу.

Звагою палали їхні очі. І невимовно палкою любов'ю одне одного. Серця мали добрі і ласкаві: свою здобич вони віддавали найперше старим і немичним людям. Їх любили небо і земля, води й ліси, люди й Боги. Сам Троян, Бог-місяць, Бог-тесля, збудував їм оселю там, де нині Хрещатик біліє біля гирла Росі. Сам громовержець просив Мила полювати в Перуновій пущі лютих вепрів, яких розвелось багато і які підривали коріння дубів. І Мил ходив до Перунів. Сам. Без чарівної Лепи, бо в Перунову пущу жінкам ходу не було – громовержець уникав жіночої статі. Тож збирається Мил на полювання в Перуни, а Лепа місця не знаходить. Гайне хоч назирці за своїм коханим. Тоді він побачить, заверне її: не можна гнівити Перуна! Та одного разу невгамовна Лепа таки

непомітно прийшла назирці. Та й залякла за кущем папороті. Бачить, аж страшнючий вепр – як гора! – рохкає і риє замлю, коріння дуба вивертаючи.

Кинув у нього дротик Мил і завмер з мечем під дубом.

Заревів поранений сікач, аж листя посипалося з дерев. Помчав на Мила, наставивши ікла.

Завмерла Лепа. І коли кабан ось-ось мав уже прохромити коханого, вона скрикнула. Мил вчасно відскочив, і сікач загородив свої гострі ікла в дуба. мил блискавичним і могутнім ударом гострого меча відтяв звірові голову.

Бризнула кров на груди мисливцеві.

"Коханий мій, ти живий!" – підбігла Лепа й припала до закривавлених грудей Мила.

"Пташечко ти моя!" – скрикнув схвильований Мил.

Поцілувалися молодята і... пташками стали. Бо уздрів їх Перун і розгнівався, що жінка ступила в його пушу.

Полетіли Мил і Лепа у світ гострокрилими красивими пташками, що їх роси ластівками нарекли.

Понесли тії пташки червоні мітки на грудях від крові мила і Лепи.

Гнізда в'ють ластівки на людських оселях, бо люди ж – їхні родичі.

І зустрічають росів з далеких походів щебетом. Так само супроводжують душі померлих у Вирій.